

WILEŃSKI PRZEGLĄD PRAWNICZY

M I E S I Ę C Z N I K

 REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Wilno, ul. Mała Pohulanka 14 m. 2.

Konto czekowe P. K. O. № 81.610.

Prenumerata roczna 10 zł., półroczna 5 zł., kwartalna 3 zł.

 Cena numeru pojedynczego 1 zł.

ZBIGNIEW JASIŃSKI.

Nowelizacja Ustawy o sądach doraźnych.

Została znowelizowana ustawa o sądach doraźnych, polegająca na przystosowaniu jej do nowego Kodeksu Karnego. Oznacza to nowelizację wyłącznie formalną, która faktycznie nie zmienia nic w istniejącym stanie rzeczy. Moment ten pozwala zastanowić się nad samą instytucją sądów doraźnych w naszych warunkach.

Sąd doraźny, wyjątek wśród sądownictwa normalnego, z natury swej da się usprawiedliwić wyjątkowymi warunkami. Gdy tych warunków niema—staje się on wynaturzeniem aparatu wymiaru sprawiedliwości, więcej jeszcze, niebezpieczeństwem społecznym.

Pamiętamy, że ostatnio wprowadzono te Sądy na obszarze całego państwa po zabójstwie ś. p. Tadeusza Hołówki, popełnionem w jednym tylko miejscu państwa. Jest wielką kwestją, czy z punktu widzenia polityki karnej było rzeczą ważniejszą ujęcie sprawców mordu i wymiar nad nimi kary w trybie zwykłym, czy zagrożenie przestępstw w trybie doraźnym bez ujęcia tych sprawców? Jeżeli zaś mamy mieć na względzie warunki przestępczości, w których kraj pozostaje, to dla każdego nieuprzedzonego będzie rzeczą wyraźną, że te nie zawierają w sobie nic nienormalnego. Okres dzisiejszy to nawet u nas na Wileńszczyźnie nie okres band i napadów dywersyjnych, nadzwyczajnych rabunków, a przeciętny okres powojenny z przeciętną tylko przestępczością, dla której ustawodawca winien dać przeciętną normalną sankcję Kodeksu Karnego.

Nie jestem żadnym przeciwnikiem kary śmierci, rozumiem pobudki, dla których państwa jej nie odrzucają, rozumiem, że w początkach istnienia państwa na jego wschodzie sądownictwo doraźne było konieczne i uzdrowiło stosunki, ale

boję się, że dziś może stać się ono właśnie niebezpieczeństwem społecznem.

Jest utartem mniemanie, że Sądy Karne istnieją dla przestępców. Mniemanie to zawiera jednak w sobie zasadniczy błąd, gdyż jednym z ważniejszych zadań sądów jest gwarancja, że przeciętny obywatel, a więc rolnik, urzędnik, adwokat, kupiec lub sędzia bez winy nie zostanie skazany. Sąd istnieje w pierwszym rzędzie dla społeczeństwa, a potem dla przestępcy. I tu państwo uznało, że natura ludzka jest omylną, a tryb instancyj postawiono jako gwarancję sprawiedliwości. Odrzucenie tej zasady, trzeba to wyraźnie zrozumieć, jest rzeczą straszną. Jest rzeczą tembardziej straszną, że każdy z nas wie, jak często sądy drugiej instancji poprawiają błędy instancji pierwszej.

W tym zaś wypadku sprawa staje się jeszcze bardziej tragiczną nie przez to, że z wyroku sądu doraźnego zostanie stracony przestępca, nie żyjemy w dobie sentymentów, ale że mogą powiesić niewinnego.

Gdyby jeszcze ustawodawca, nawet w dzisiejszych przeciętnych warunkach, chciał mieć sądy doraźne, ale zapewnił im dwie instancje, z tem, że cała ich procedura miałaby się odbyć z przerwą jednego dnia między posiedzeniem jednej a drugiej instancji, możnaby to było zrozumieć. W warunkach jednak dzisiejszych sąd doraźny wogóle nie da się usprawiedliwić stosunkami bezpieczeństwa, a w swej organizacji jest niebezpieczny.

Jeżeli zaś chodzi o efekt moralny istnienia tych sądów, to wiemy z historii, że Iwan Groźny od dziecka zabawiał się męceniem zwierząt i ludzi. Opisy tracenia w jednym z naszych miast przestępców od godziny bodaj 9 rano do 1-ej były dla sadysty rozkoszą moralną. Nietylko bowiem występują przeciw samemu sądownictwu doraźnemu w dobie dzisiejszej, ale mam wrażenie, że nawet wykonanie wyroków jest społecznie nieudolne. Tak ujmuję te rzeczy, podkreślając, że czynię to jako konserwatysta, chcący, by zdobycie wiedzy prawniczej nie było wynaturzone bez właściwej ku temu potrzeby. Dla państwa zaś jest bezpieczniej, jeżeli 100⁰% przestępców będzie ujętych, niż jeżeli powieszą rzekomo 10⁰% w tem 1⁰% niewinnych, a reszta będzie w dalszym ciągu broiła.

JAKÓB PERELSZEJN.

Kara śmierci w obowiązującym ustawodawstwie.

Krótki zarys niniejszy obejmuje obowiązujące prawo formalne i materialne. Omówienie prawa formalnego jest konieczne nie tylko ze względu na potrzebę pobieżnego zapoznania się ze sposobem postępowania karnego w sprawach o przestępstwa, zagrożone karą śmierci, ale również z tego względu, że ilość przestępstw, obłożonych karą śmierci w części szczególnej kod. karnego, zależy od rodzaju postępowania karnego.

1. PRAWO FORMALNE.

Obowiązujące ustawy przewidują 3 rodzaje postępowania karnego: postępowanie zwyczajne, postępowanie doraźne i postępowanie doraźne na obszarze stanu wojennego (ew. wyjątkowego).

Postępowanie zwyczajne reguluje kodeks postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r.¹⁾ Kodeks ten nie przewiduje żadnych ograniczeń proceduralnych przy postępowaniu w sprawach o przestępstwa, obłożone karą śmierci. Ogólne zasady praworządności, na których oparte są przepisy proceduralne, mają zastosowanie przy rozpoznaniu wszystkich spraw, niezależnie od ew. wymiaru kary. Jedynie w postępowaniu wykonawczem (księga IX) umieszczone są specjalne przepisy co do kary śmierci. A więc, od ogólnej zasady, iż wyrok wykonywa się natychmiast po uprawomocnieniu się (art. 523)²⁾, ustawodawca czyni wyłom, postanawiając, że wykonanie wyroku śmierci może nastąpić dopiero po decyzji Prezydenta Rzeczypospolitej, że nie korzysta z prawa łaski (art. 524)³⁾. Poza-

1) RPR 19.III.1928 r. (D. U. poz. 313-28). Na obszarze obowiązywania ustawy karnej z 1852 r. (b. zabór austriacki), sprawy o przestępstwa, obłożone karą śmierci, rozpoznaje sąd okręgowy z udziałem przysięgłych, jako sąd przysięgłych (art. 20 kpk. i art. 3 przep. wpraw. — D. U. poz. 314—28). W pozostałych częściach państwa sądy przysięgłych nie istnieją, a sprawy te należą do właściwości sądu okręgowego, orzekającego w składzie sędziów zawodowych (art. 18 kpk.).

2) Wyrok uprawomocnia się w terminach, wskazanych w art. 223 i 224 kpk.

3) Zestawiając przepis art. 524 kpk. z rozdziałem III księgi 9-tej (art. 544—550, o ulaskawieniu), dochodzimy do wniosków następujących: Prokurator Sądu Okręgowego, który zarządza wykonanie wyroku śmierci (art. 525 § 2) i któremu Sąd Okręgowy przesyła odpis sentencji prawomocnego wyroku (art. 526), powinien z urzędu — niezależnie od tego, czy skazany złożył lub nie — prośbę o ulaskawienie — postarać się o decyzję Prezydenta Rzeczypospolitej, że nie korzysta z prawa łaski. Prawo darowania i złagodzenia kary oraz skutków zasądzenia karno-sądowego

uregulowany jest sposób wykonania kary śmierci w miejscu zamkniętem, niepublicznie, w obecności osób urzędowych¹⁾, oraz wymagane jest spisanie protokołu (art. 528). K.P.K. zna również instytucję *odroczenia wykonania kary* ze względu na stan zdrowotny skazańca: względem chorych obłożnie i chorych umysłowo wykonanie kary śmierci odracza się do czasu ich wyzdrowienia (art. 536)²⁾. Wykonanie zaś kary śmierci na kobietach brzemiennych, ze względu na postulat indywidualizacji kary, odracza się do upływu 3-ch miesięcy po rozwiązaniu, o ile dziecko pozostaje przy życiu (art. 537). Karę śmierci wykonuje się przez powieszenie (art. 38 kod. k.)³⁾. Przy wydawaniu przestępców, kpk. zawiera w stosunku do kary śmierci specjalny przepis w art. 645.

Postępowanie doraźne reguluje rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 marca 1928 r.⁴⁾.

Do rozpoznania spraw w postępowaniu doraźnem powołany jest właściwy sąd okręgowy w składzie 3-ch sędziów

w poszczególnych wypadkach zostało zastrzeżone Prezydentowi Rzeczypospolitej w art. 47 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 17.III.1921 r. (D. Ustaw poz. 267—21. Zob. również art. 1 RPR. z dnia 19.I.1927 r.—D. U. poz. 25—27, oraz § 1 R. M. Spr. z dnia 29.I.1927 r.—D. U. poz. 53—27). Prokurator w tym celu przesyła w drodze służbowej Ministrowi Sprawiedliwości akta sprawy lub niezbędne ich części ze swą opinią, Minister zaś — Prezydentowi Rzeczypospolitej (art. 546 § 1 i § 2, oraz 547 per analogiam).

Jeśli skazany na śmierć złożył prośbę o ulaskawienie, to są tu 2 wypadki:

a) Prezydent zastrzegł sobie prawo łaski w danym poszczególnym wypadku. Tryb postępowania określony jest w art. 544—550. Ale art. 545 i 548 nie mają zastosowania, gdyż są sprzeczne z artykułem 524.

b) Prezydent zadecydował, że nie skorzysta z prawa łaski. Tryb postępowania jest tenże, art. 545 i 548 mają tu zastosowanie (uznając, że skazany na łaskę nie zasługuje, Sąd pozostawia prośbę bez biegu; prośba o ulaskawienie nie wstrzymuje wykonania wyroku).

Wstrzymanie wykonania wyroku śmierci można uzyskać przez złożenie wniosku o wznowienie postępowania (art. 577 — 591). W razie uwzględnienia wniosku o wznowienie postępowania, Sąd uchyla wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania (art. 586). Z chwilą uchylenia wyroku wykonanie kary ustaje (art. 587 § 1).

1) Wymaganie obecności osób urzędowych i powiadomienie obrońcy wpływa z zasady jawności postępowania. Chodzi tu o wykluczenie tajności stracenia i usunięcia związanych z tem nadużyć (np. znęcanie się kata nad skazańcem i t.p.)—Zob. Kistiakowski—Izśledowanie o śmiertnojkazni, Petersburg, 1896, str. 59.

2) Przepis ten jest chyba oparty tylko na obłudnej „humanitarności”.

3) Do tego czasu por. RPR. z dn. 13.XII.1927 r. (D. U. poz. 947—27).

4) Postępowanie doraźne przed sądami powszechnymi można zarządzić odnośnie do przestępstw, oznaczonych w powyższem rozporządzeniu, jeśli przestępstwa te szerszą się w sposób szczególnie niebezpieczny dla porządku i bezpieczeństwa publicznego, lub jeśli grozi bezpośrednie niebezpieczeństwo takiego szerszenia się tych przestępstw (art. 1).—RPR. z dn. 19.III. 1928 r. (D. U. poz. 315 — 28) ze zmianami RPR. z 11.VII.1932 r. (D. U. poz. 573—32, art. 24).

okręgowych (art. 16 § 1). Przepisy proceduralne w postępowaniu doraźnym, w porównaniu z kpk, są uproszczone, terminy i czas postępowania skrócone (postępowanie doraźne odbywa się bez śledztwa; sprzeciw przeciw aktowi oskarżenia jest niedopuszczalny; od orzeczeń sądu doraźnego niema odwołania; przepisu art. 524 kpk. nie stosuje się, zaś wyrok śmierci należy wykonać w ciągu 24 godzin po ogłoszeniu wyroku, por. art. 11, 20 § 3, 25, 26). W stosunku do kary śmierci przewidziane jest ograniczenie proceduralne w postaci wymagania jednomyślności sędziów przy ferowaniu wyroku śmierci. Jeżeli oskarżony zostanie uznany przez sąd jednomyślnie winnym, natenczas za przestępstwo, choćby niezagrożone karą śmierci, za które w postępowaniu zwyczajnem orzec można karę więzienia ponad pięć lat, należy wymierzyć w postępowaniu doraźnym karę śmierci. Jeżeli zachodzą nader ważne okoliczności łagodzące, sąd władny jest karę śmierci złagodzić na dożywotnie ciężkie więzienie; inne przepisy o łagodzeniu kar nie mają zastosowania (art. 32). Rozporządzenie wprowadza ograniczenie postępowania doraźnego ze względu na wiek (niedopuszczalne jest postępowanie doraźne przeciw nieletnim do lat 17-tu), oraz stan zdrowotny oskarżonego (niedopuszczalne jest postępowanie doraźne przeciw chorym obłożnie i kobietom brzemiennym, — art. 14). Z chwilą uchylenia postępowania doraźnego, sprawy nieukończone przekazuje się na drogę postępowania zwyczajnego, a wykonanie ogłoszonego wyroku śmierci odracza się z równoczesnem skierowaniem sprawy w myśl art. 524 kpk. (art. 28).

Wyrok śmierci w postępowaniu doraźnym, wydany przez sąd powszechny, wykonuje się przez powieszenie¹⁾.

Postępowanie doraźne na obszarze stanu wojennego ulega pewnym zmianom istotnym, które ujęte są w RPR. z dn. 16 stycznia 1928 r. o stanie wojennym (D. U. poz. 54—28). Wprowadzenie stanu wojennego²⁾ stanowi dostateczną podstawę do wprowadzenia na obszarze wojennym sądów doraźnych dla przestępstw, podlegających sądownictwu doraźnemu w myśl odpowiednich ustaw, a popełnionych na tym obszarze. Poza przestępstwami, które w myśl obowiązujących przepisów podlegają sądownictwu doraźnemu, można na obszarze stanu wojennego poddać temu sądownictwu nadto inne przestęp-

¹⁾ Art. 1 RPR. z 13.XII.1927 (D. U. poz. 947—27).

²⁾ Stan wojenny może być wprowadzony *w czasie wojny* na obszarze, objętym działaniami wojennymi, to zn. na obszarze wojennym, na rejonach umocnionych i na obszarach warownych wraz z rejonami tychże (art. 1). Wprowadzenie stanu wojennego należy do Naczelnego Wodza (art. 2), któremu również przysługuje prawo wprowadzenia sądów doraźnych na tym obszarze (art. 12)—por. też § 4 p. c i 5 p. d RMSWojsk z 14.II.1930 r. (D. U. poz. 153—30) i § 2 p. c, § 9 RMSWojsk z 14.II.1930 (D. U. poz. 154—30).

stwa, zagrożone karą śmierci lub też zagrożone karą pozbawienia wolności, jeżeli władza, wprowadzająca sądy doraźne, uzna te przestępstwa za szczególnie niebezpieczne dla obrony państwa. W tych wypadkach sąd doraźny orzeka niezależnie od przewidzianych w ustawach kar dodatkowych: karę śmierci lub w nader ważnych okolicznościach łagodzących, karę bezterminowego ciężkiego więzienia, jeśli przestępstwo w postępowaniu zwyczajnem jest zagrożone conajmniej karą ciężkiego więzienia lub więzienia powyżej jednego roku (art. 12). Tryb postępowania karnego w tych wypadkach może ulec zmianie (por. przepisy art. 13)¹⁾. Sądy doraźne trwają mimo uchylenia stanu wojennego do czasu uchylenia ich przez Radę Ministrów (art. 12, ust. 6). W postępowaniu doraźnem na obszarze stanu wojennego (lub stanu wyjątkowego) Minister Sprawiedliwości może w porozumieniu z Ministrem Spr. Wojsk. zarządzić w drodze rozporządzenia wykonywanie kary śmierci także przez rozstrzelanie²⁾.

2. PRAWO MATERJALNE.

a) CZĘŚĆ OGÓLNA.

Kodeks karny z dnia 11 lipca 1932 r.³⁾ wprowadza karę śmierci jako karę zasadniczą (art. 37) za zbrodnie (art. 12).

Co do *skutków skazania*, to k. k. nakłada na sąd obowiązek orzeczenia przy karze śmierci utraty praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze (art. 47 § 1 i 52 § 2)⁴⁾. *Zbieg przestępstw* uregulowany jest w ten sposób, że przy karze śmierci nie wymierza się innej kary zasadniczej (art. 33 § 2). K. k. wprowadza *instytucję nadzwyczajnego łagodzenia kary*, z tem jednak ograniczeniem, iż sąd może je stosować tylko w wypadkach, wskazanych w ustawie. Stosując nadzwyczajne łagodzenie kary, sąd może wymierzyć zamiast kary śmierci, więzienie powyżej lat 5-ciu (art. 59 § 1). Względem *nieletnich* do ukończonych lat 17-tu, działających z rozkazaniem, k. k. wyklucza stosowanie kary śmierci, nakazując umieszczenie ich w zakładzie poprawczym (art. 70, 73 § 1)⁵⁾. *Przedawnienie* w stosunku do kary śmierci rozbudowane jest w formie przedawnienia ścigania karnego (art. 86—po 20 latach od popełnienia przestępstwa), przedawnienia wyrokowania (art. 87 — po 25 latach od popełnienia przestępstwa) i prze-

1) Podobna zmiana postępowania karnego może nastąpić w postępowaniu doraźnem na obszarze stanu wyjątkowego — art. 12 RPR. z 16.III. 1928 r. o stanie wyjątkowym (D. U. poz. 307—28).

2) Art. 2 RPR. z dn. 13.XII.1927 r. (D. U. poz. 947—27).

3) D. U. poz. 571—32.

4) Por. też art. 10 p. d przepisów wpraw. k. k.—D. U. poz. 573—32.

5) Przy wszczęciu postępowania karnego po ukończeniu 17 lat może zająć wypadek, przewidziany w art. 76 K. K.

dawnienia wykonania kary (art. 89 — po 30 latach od uprawomocnienia się wyroku skazującego).

b) CZĘŚĆ SZCZEGÓLNA.

W postępowaniu zwyczajnem karą śmierci obłożone są przestępstwa zdrady stanu (art. 93 § 1—usiłowanie pozbawienia państwa niepodległego bytu lub oderwania części jego obszaru; art. 94 § 1—targnięcie się na życie lub zdrowie Prezydenta), zdrady kraju (art. 101 § 2, 102—udział w działaniach wojennych lub przedsięwzięcie działań zbrojnych przeciw państwu), i zabójstwa (art. 225 § 1). W tych 5-ciu wypadkach kara śmierci przewidziana jest w formie sankcji, określonej alternatywnie.

*Postępowaniu doraźnemu*¹⁾ można poddać i orzec karę śmierci za przestępstwa zdrady stanu (art. 93 § 1, 94 § 1, art. 96, 97, 98—przygotowanie i porozumiewanie się w celu popełnienia przestępstw z art. 93 § 1 i 94 § 1), zdrady kraju (art. 99, 100, 101, 102, 104 § 1, 105 §§ 2—3) przestępstwo czynnej napaści na osobę Prezydenta (art. 125 § 1), przeciwko porządkowi publicznemu (166 § 2—zakładanie lub kierowanie związkami, mającym na celu przestępstwo, art. 167 — udział w bezprawnie utworzonym związku zbrojnym), sprowadzenia niebezpieczeństwa powszechnego (art. 215 § 1, 216 § 1, 217 § 1 — pożaru, zalewu, katastrofy w komunikacji i t. p., niebezpieczeństwa dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia i t. p.), zabójstwa (art. 225 § 1), przestępstwa przeciwko mieniu (art. 259 — rozbój, art. 258, art. 260—rozbójnictwo morskie, art. 261 wymuszenie, jeżeli sprawca był zaopatrzony w broń lub narzędzie, przeznaczone do napaści lub obrony). W tych 22 wypadkach kara śmierci występuje w formie sankcji bezwzględnie określonej.

Na obszarze stanu wojennego można poddać ponadto *sądownictwu doraźnemu* inne przestępstwa, za które w tem postępowaniu należy wymierzyć karę śmierci, jeśli przestępstwo w postępowaniu zwyczajnem zagrożone jest conajmniej karą ciężkiego więzienia lub więzienia powyżej jednego roku²⁾. Będą to przestępstwa zdrady stanu (93 § 2, 94 § 2, 95), zdrady kraju (103, 105 § 1, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 113), przeciwko zrzeszeniom prawa publicznego (114, 115, 116, 117), przeciwko głosowaniu w sprawach publicznych (118 — 123), przeciwko władzom i urzędom (125 § 2, 126, 129 — 138), fałszywych zeznań (140), przeciwko wymiarowi sprawiedliwości

¹⁾ Por. art. 31 RPR z 19.III. 1928 r. (D. U. poz. 315—28) ze zmianami art. 24 RPR z 11.VII. 1932 r. (D. U. poz. 573—32).

²⁾ Art. 12 RPR. z 16.I. 1928 r. (D. U. Poz. 54—28). Por. art. 10 lit. a RPR z 11.VII. 1932 r. (D. U. poz. 573—32)—odpowiednikiem tych sankcyj w nowym kodeksie karnym będzie więzienie z art. 37 lit. b.

(143, 144, 146—149), uwolnienia pozbawionego wolności (151, 150), przeciwko porządkowi publicznemu (152 — 156, 158, 160, 163—165, 171), przeciw uczuciom religijnym (172, 173), fałszowania pieniędzy, papierów wartościowych, znaków urzędowych i narzędzi mierniczych (175—177, 179, 180 — 185), przeciwko dokumentom (187—194), przeciwko stanowi cywilnemu (195), przeciwko małżeństwu (197, 198), przeciwko opiece i nadzorowi (199—202), nierządu (203 — 212), sprowadzenia niebezpieczeństwa powszechnego (218, 219, 221, 222), przeciwko urządzeniom użyteczności publicznej (223—224), przeciwko życiu i zdrowiu (225 § 2, 226—230, 232, 234—238, 240—247), przeciwko wolności (248—251), naruszenia tajemnicy (254), przeciwko mieniu (257, 262—264, 266—271), na szkodę wierzycieli (274—276, 278, 279, 281—284), oraz przestępstwa urzędnicze (286—290). A zatem, w postępowaniu doraźnym na obszarze stanu wojennego²⁾ za 145 przestępstw grozi kara śmierci w formie sankcji bezwzględnie określonej.

Dotychczasowe wyniki można ująć w zestawieniu liczbowym, przyjmując pod uwagę, iż część szczególna k. k. zawiera 201 artykułów.

Sądy powszechne mogą wymierzyć karę śmierci w-g k. k. z 11.VII. 1932 r.

Ilość artykułów	w postępow. zwyczajnem	w postępow. doraźnem	w postępow. dor. na obszarze stanu wojennego do- chodzi przestępstw	Razem (w postępow. doraźnem na obszarze stanu wojennego,
Liczby ³⁾ bezwzględne . .	5	22	145	162
% do ilości art. cz. szczeg. k. k. (201) ⁴⁾	2,5%	10,9%	72,1%	80,6%

²⁾ Por. art. 2 p. 1 RPR z 11.VII. 1932 r. (D. U. poz. 573—32)— z kod. k. 1903 r. można orzec karę śmierci z art. 632.

³⁾ Sądownictwu doraźnemu podlegają te przestępstwa, które obłożone są karą śmierci w postępowaniu zwyczajnem (93 § 1, 94 § 1, 101 § 2, 102, 225 § 1). Sądownictwu doraźnemu na obszarze stanu wojennego podlegają stany faktyczne z art. 93 § 2, 94 § 2. 105 § 1, 125 § 2, 225 § 2, przestępstwa zaś z tych samych artykułów, lecz z innych paragrafów, podane są już postępowaniu doraźnemu zwyklemu. Dlatego w sumie otrzymujemy liczbę 162, zamiast 172.

⁴⁾ Liczba ta nie zawiera 201 przestępstw, a to dlatego, że np. art. 141, 142, 186, 220, 233, 285, 291, 292, 293, wcale nie zawierają stanów faktycznych, lecz tylko pewne przepisy ogólne. Stąd stosunek procentowy może być jeszcze większy.

c) USTAWY DODATKOWE.

Karę śmierci w *postępowaniu zwyczajnem* przewidują następujące ustawy dodatkowe:

I. RPR. z dnia 16.II. 1928 r. o karach za szpiegostwo i niektóre inne przestępstwa przeciw państwu (art. 1—§§ 5, 3, 1) ¹⁾.

II. Ustawa z dnia 23.V. 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (art. 104, 107) ²⁾.

(C. d. n.)

¹⁾ D. U. poz. 160—28. Karane jest śmiercią (lub ciężkiem więzieniem dożywotniem) ujawnienie w czasie wojny obcemu rządowi wiadomości, dokumentu lub innego przedmiotu, które ze względu na dobro państwa należy zachować w tajemnicy, albo działanie w zamiarze narażenia na niebezpieczeństwo wojskowej obrony państwa lub jego sił zbrojnych, albo też z narażeniem obowiązków urzędu publicznego lub służby publicznej (art. 1, § § 3 i 5).

Postępowaniu doraźnemu można poddać i orzec karę śmierci za przestępstwa (art. 32 RPR o sądach doraźnych—D. U. poz. 315—28), z art. 1 §§ 2, 3, 4, art. 3 § 1) ujawnienie wiadomości obcemu rządowi w czasie pokoju, (art. 4 § 2), ujawnienie obcemu rządowi w czasie wojny wiadomości, dotyczących stosunków politycznych, dyplomatycznych lub gospodarczych, (art. 5 §§ 2 i 3) uzyskanie lub zbieranie wiadomości w zamiarze narażenia na niebezpieczeństwo wojskowej obrony państwa, (art. 6 §§ 2 i 3), sporządzanie planów, szkiców lub wizerunków budowli wojskowych, (art. 7 §§ 1, 3, 4, 5), udział w powyższych przestępstwach i porozumienie się z rządem obcego państwa co do dostarczenia tych wiadomości, (art. 8 §§ 1, 2), przekroczenie granic państwa w zamiarze popełnienia powyższych przestępstw.

²⁾ D. U. poz. 458—1928 r. (tekst jednolity). Kara śmierci jest przewidziana w czasie wojny lub mobilizacji za udział w dezercji (art. 107) i za zawodowe lub w szerszym rozmiarze powodowanie u innych osób uszkodzeń cielesnych w celu dopomożenia tym osobom do uchylenia się od służby wojskowej (art. 104). Kara śmierci jest przewidziana jako obstrzeżenie represji karnej.

W *postępowaniu doraźnem* na obszarze stanu wojennego można orzec karę śmierci za przestępstwo z art. 100 (opuszczenie w czasie wojny lub mobilizacji granic Rzeczypospolitej dla uchylenia się od służby wojskowej).

Kary śmierci dotyczyła również Ustawa z dn. 22 czerwca 1928 r. o amnestji z powodu dziesięciolecia odzyskania niepodległości przez Państwo Polskie (D. U. poz. 641—28). Amnestja dotyczy przestępstw, należących do właściwości sądów karnych zarówno powszechnych jak i wojskowych oraz do właściwości władz administracyjnych (art. 2). Łagodzi się karę za przestępstwa, popełnione przed dniem 3 maja 1928 r., a mianowicie, zamienia się karę śmierci na karę piętnastoletniego ciężkiego więzienia (art. 8 p. 3, art. 6 cz. II.). Poprzednie amnestje, które dotyczyły kary śmierci:

Amnestja z 8.II.1919 r.—art. 1 p. e (D. Pr. poz. 219—19).

Ustawa z 14.V.1920 r.—art. 2. P. 3 (D. U. poz. 292—20).

Ustawa z 10.III.1921 r.—art. 3 p. f (D. U. poz. 163—21).

Ustawa z 24.V.1921 r.—art. 5 cz. III. art. 6 p. e, art. 7 cz. II., (D. U. poz. 261—21).

Układ polsko-niemiecki w przedmiocie amnestji z dnia 21 czerwca 1922 r.—art. 4 (D. U. poz. 743—22).

Ustawa z 6.VI.1923 r.—art. 5 p. 3 (D. U. poz. 555—23).

Orzecznictwo cywilne.

Skarb Państwa jako podmiot praw majątkowych nie odpowiada za zmianę cen, wynikłą wskutek inflacji, której dopuściło się państwo jako regulator obrotu pieniężnego.

Żadne zarzuty przeciwko wyrokowi II instancji, wydanemu na podstawie orzeczenia Sądu Najwyższego, przyjęte być nie mogą.

Sąd Najwyższy może sprostować omyłkę w sentencji wyroku bez jego uchylenia.

(Orzeczenie Izby I Sądu Najwyższego z dn. 10 maja 1932 r. w spr. I C 1950/31).

Z uzasadnienia: Sąd Apelacyjny zasądził od firmy „Handel i Przemysł Mięsny Julian Nikoniuk i S-ka“ na rzecz Skarbu Państwa 17.465 zł. 20 gr. tytułem strat, spowodowanych niedostarczeniem zakupionej u pozwanej firmy przez Okręgowy Zakład Gospodarczy Nr. III partii słoniny 20.000 kg. po cenie stałej 8.750 mar. p. za kg., wobec czego intendentura zmuszona była dokonać zastępczych zakupów po cenie znacznie wyższej; zarzut skargi kasacyjnej, iż różnica cen na słoninie wynikła wskutek spadku marki polskiej, do którego się przyczynił sam kontrahent — Skarb Państwa, deprecjonując walutę drogą inflacji, i że wobec tego nie może być mowy o dochodzeniu strat ze strony Skarbu Państwa z powodu niewykonania przez pozwaną umowy, jest bezzasadny, gdyż polega na pomieszaniu pojęć Państwa jako władzy, która reguluje obrót pieniężny i wypuszcza znaki obiegowe, i Skarbu Państwa, jako podmiotu praw majątkowych, z którym zawarła umowę pozwana firma, i przed którym za niedotrzymanie warunków tej umowy odpowiada na ogólnych zasadach, dotyczących wykonania zobowiązań. Również winny być odrzucone zarzuty skargi kasacyjnej co do zastosowania przez Sąd Apelacyjny, przy przerachowaniu na złote umówionej za partję

Ustawa z 6.VII.1923 r.—art. 7 cz. II. (D. U. poz. 555—23).

Z poprzednich ustaw karę śmierci przewidywała ustawa z dn. 30.I. 1920 r. w przedmiocie odpowiedzialności urzędników za przestępstwa, popełnione z chęci zysku (D. U. poz. 60—20). Karę śmierci przez rozstrzelanie były obłożone przestępstwa z art. 1 i 2. Ustawa ta została zamieniona przez ustawę z dn. 18 marca 1921 r. (D. U. 177—28) o zwalczaniu przestępstw z chęci zysku, popełnionych przez urzędników, która karę śmierci przez rozstrzelanie przewidywała w art. 1, 2, 4, 5, 6, (uchylona ustawą z dnia 1.VI.1923 r.—D. U. poz. 453—23). Ustawę tę w potocznym języku nazywano „marcówką”—zob. art. „Niespodzianki marcówki“ L. Okręt—Półtora roku sali sądowej, str. 57—60.

Por. też ustawę z dn. 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej—art. 24 (D. U. poz. 449—20). Patrz zmiany w ustawie z dn. 5.VIII. 1922 r. (D. U. Poz. 618—22). Ustawa ta została zniesiona dopiero w dniu 1 września 1932 r.—por. RPR z 11.VII.1932 r. (D. U. poz. 573—32).

20.000 kg. ceny markowej, skali § 2 rozp. walor. nie z daty zawarcia umowy, lecz z daty, kiedy ta partja miała być dostarczona i kiedy w myśl umowy powstał obowiązek intendencji uiszczenia należności za powyższą partję, — kwestja ta bowiem już była rozważona przez Sąd Najwyższy i Sąd Apelacyjny przy ponownem rozpoznaniu sprawy ściśle zastosował się do wypowiedzianego w orzeczeniu Sądu Najwyższego poglądu, żadne zaś zarzuty przeciwko wyrokowi II instancji, wydanemu na podstawie zapadłego w sprawie orzeczenia Sądu Najwyższego, przyjęte być nie mogą (art. 813 U. P. C.). Wobec tego skarga kasacyjna podlega oddaleniu ze sprostowaniem jedynie, zgodnie z wnioskiem Prokuraturji Generalnej w odpowiedzi na skargę kasacyjną, omyłki w sentencji wyroku Sądu Apelacyjnego, polegającej na błędnem określeniu przeznaczenia zasądzonych na rzecz Skarbu Państwa kosztów procesu, mianowicie, zasądzeniu ich na dochód Ministerstwa Sprawiedliwości zamiast Ministerstwa Skarbu.

Obowiązek zgłoszenia pretensji w terminie 3 mies. od daty ogłoszenia uchwały o przystąpieniu do likwidacji w myśl art. 9 i 10 rozporządzenia Prezyd. Rzp. z 22/III 1928 r. o likwidacji mienia b. rosyjskich osób prawnych nie dotyczy roszczeń, co do których już toczą się sprawy sądowe.

Nr. sprawy I C. 1667/31.

Sąd Najwyższy na jawnem posiedzeniu Izby Pierwszej dn. 31 marca 1932 r. w sprawie R. N. przeciwko Spółce Akcyjnej „Bank Rosyjsko-Azjatycki“ o 155.677 zł. 16 gr., rozpoznawał skargę kasacyjną adwokata M. J., likwidatora mienia b. Banku Rosyjsko-Azjatyckiego, na wyrok Sądu Apelacyjnego w Wilnie z dnia 11—25 kwietnia 1931 roku.

Po wysłuchaniu sprawozdania Sędziego-referenta, głosu pełnomocnika powódki oraz wniosków Prokuratora,

z w a ż y w s z y:

że skarga kasacyjna zarzuca, iż pretensja powódki z tytułu wniesionego w d. 10 lipca 1917 r. do Mińskiego Oddziału Banku Rosyjsko-Azjatyckiego wkładu terminowego w kwocie 62.700 rb. wygasła ze względu na niezgłoszenie jej w przewidzianym w art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzp. z dn. 22 marca 1928 r. o likwidacji mienia b. rosyjskich osób prawnych (Dz. U. poz. 377) terminie 3-miesięcznym od daty ogłoszenia uchwały o przystąpieniu do likwidacji;

że zarzut ten jest niestuszny, gdyż jak to już wyjaśnił Sąd Najwyższy w orzeczeniu Nr. 216/29, przepisy art. 9 i 10 cytowanego rozporządzenia, określające szczególny tryb zgłaszania roszczeń przez osoby zainteresowane, nie zawierają postanowienia, by dotyczyły również roszczeń, co do których są już w toku sprawy sądowe; zgłoszenie takich roszczeń jest

w tym przypadku zbędne, skoro wobec toczącej się sprawy sądowej, do której musi być wezwany likwidator, Komitet Likwidacyjny jest już o nich powiadomiony;

że również nie jest słuszny zarzut skargi kasacyjnej co do niewłaściwego zastosowania przez Sąd Apelacyjny przepisów rozporządzenia waloryzacyjnego do należności powódki, która powstała w 1917 r. w Mińsku i nie stała się płatną w markach polskich; z mocy bowiem art. 8 powyższego rozporządzenia z dn. 22 marca 1928 r., zarówno do aktywów jak i do pasywów likwidowanego mienia byłych rosyjskich osób prawnych mają zastosowanie obowiązujące przepisy o przerachowaniu, w tej liczbie rozporządzenie Prezydenta Rzp. z dn. 14 maja 1924 r., jak to zaś wynika z art. 14 tegoż rozporządzenia, pasywa te obejmują, gdy chodzi o należności obywateli polskich, też i takie należności, które powstały poza obecnym obszarem Rzeczypospolitej Polskiej;

że natomiast podlega uwzględnieniu trzeci zarzut skargi kasacyjnej, dotyczący obrazy przez Sąd Apelacyjny § 17 ust. 5 rozp. walor. przez zastosowanie do przerachowania należności powódki nie tego przepisu, lecz § 11 rozp. walor., skoro sporna należność stanowiła wkład terminowy do banku, podpadała pod przepis ust. 5 § 17 rozp. walor., bez względu na to, że termin zwrotu wkładu był określony 12-miesięczny i że roszczenie powódki, skierowane jest przeciwko mieniu banku obecnie już nieistniejącego, albowiem, wbrew wywiodom Sądu Apelacyjnego, tekst ust. 5 § 17 nie daje podstawy do wniosku, iżby wskazany w nim sposób przerachowania dotyczył tylko wkładów bankowych, złożonych na krótkie okresy czasu, i by przewidziana w nim niska miara przerachowania miała wyłącznie na celu uratowanie funduszy instytucyj kredytowych, dotychczas funkcjonujących;

z tych zasad Sąd Najwyższy wyrok Sądu Apelacyjnego w Wilnie z dn. 11/25 kwietnia 1931 r. z powodu obrazy p. 5 § 17 rozporządzenia walor. (D. U. za 1925 r. poz. 213) uchyła i sprawę temuż Sądowi do ponownego rozpoznania w innym składzie Sędziów przekazuje.

Przy określeniu właściwości Sądu dla sporów o nieruchomości wartości powyżej 1000 zł. lecz poniżej 3000 zł. decydującym momentem jest, czy spór dotyczy trybu spadkobrania, czy też zakwestjonowane jest prawo własności samego spadkodawcy.

(Orzeczenie Izby I Sądu Najwyższego z dn. 15 kwietnia 1932 roku w spr. I C 2708/31).

Z u z a s a d n i e n i a :

zaskarżoną decyzją Sąd Apelacyjny postępowanie z powództwa H. S. przeciwko S. K. o własność nieruchomości umorzył, jako wszczęte niewłaściwie w Sądzie Okręgowym,

dlatego, że proces toczy się między spadkobiercami, a wartość nieruchomości wynosi 3000 zł., wobec czego w myśl art. 29 lit. h. U. P. C. spór należy do kompetencji Sądu Grodzkiego;

że z mocy art. 29 lit. h. U. P. C. do kompetencji Sądu Grodzkiego należą sprawy, dotyczące praw spadkowych do nieruchomości ziemskich lub o charakterze rolnym, w obrębie miast i osad położonych, o ile wartość powództwa nie przekracza 3000 zł., oraz sprawy, dotyczące praw do takich nieruchomości, niezależnie od podstawy prawnej roszczenia, o ile wartość powództwa nie przekracza 1000 zł.;

że z treści powyższego przepisu wynika, iż obejmuje on dwa przypadki, z których jeden dotyczy sporu o nieruchomość, opartego na prawach do spadku, drugi zaś dotyczy sporu o nieruchomość, opartego na jakiegokolwiek podstawie; w pierwszym przypadku kompetencja Sądu Grodzkiego sięga 3000 zł., w drugim ograniczona jest do 1000 zł.;

że w związku z tem w razie, gdy wartość nieruchomości jest wyższa niż 1000 zł., lecz nie przekracza 3000 zł., dla określenia właściwości sądu należy zbadać, na podstawie jakich praw strony zgłaszają roszczenia do spornej nieruchomości; jeżeli się okaże, iż spór dotyczy trybu spadkobrania i zakresu uprawnień osób, powołanych do brania spadku, sprawa należy do Sądu Grodzkiego, natomiast, gdy będzie stwierdzone, iż zakwestjonowane jest prawo własności samego spadkodawcy do spornego majątku, spór należy uznać za oparty na innej podstawie, wskutek czego sprawa winna być wszczęta w Sądzie Okręgowym;

że w danym przypadku powódka dochodzi własności spornego mienia na tej podstawie, że było ono własnością B. O. i że powódka jest jego spadkobierczynią, pozwany zaś twierdził, że nieruchomość należała nie do B. O. lecz do P. K., od którego przeszła w drodze spadku do A. O., a od niej do pozwanego, jako jej spadkobiercy, spór więc dotyczył nie spadkobrania, lecz praw B. O., czyli sporny był fakt przynależności spornego majątku do masy spadkowej;

że w tych warunkach słusznie zarzuca skarżąca błędną wykładnię art. 29 lit. h. U. P. C., powołanie się bowiem stron na prawa spadkowe po różnych spadkodawcach nie stanowi podstawy do zastosowania pierwszej części powyższego przepisu.

Orzecznictwo karne.

Sąd Najwyższy na posiedzeniu niejawnem Calej Izby Karnej dnia 30 kwietnia 1932, rozpoznawał wniosek Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 marca 1932 r. L. I. U. 703/32, zgłoszony na zasadzie art. 41 u. s. p., w kwestji odpowiedzialności gajowych lasów rządowych za defraudację leśne: „Czy gajowy lasów rządowych, dokonywujący zaboru drzewa w celu przywłaszczenia z powierzonych jego dozorowi terenów leśnych w warunkach pp. 1 i 2 art. 624 k. k. z 1903 r., winien odpowiadać z art. 65 i 624 k. k., czy też z art. 578 cz. IV k. k.?”

i po wysłuchaniu wniosku Prokuratora uchwalił co następuje:

„Gajowy, dokonywujący zaboru drzewa w celu przywłaszczenia z powierzonych jego dozorowi terenów leśnych, w warunkach p.p. 1 i 2 art. 624 k. k. z roku 1903, winien odpowiadać z cz. III art. 578 k. k.?”

U z a s a d n i e n i e.

1. Przy rozważaniu zagadnienia, przedłożonego Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia, nasuwają się przedewszystkiem dwie tezy, znajdujące, jakby się zdawało, bezpośrednie oparcie w tekście kodeksu z 1903 r. Pierwsza z nich głosi, iż art. 624 k. k. przewiduje nie kradzież, lecz delictum sui generis, druga zaś, że cz. III art. 578 k. k., wymieniając expressis verbis kradzież, tem samem czynu, przewidzianego w art. 624 k. k., nie obejmuje.

Z tych dwóch twierdzeń płynie wniosek, iż gajowy, popełniając czyn w warunkach, określonych w art. 624 k. k., nie może odpowiadać z art. 578 k. k. Jednakże, bliższa analiza zarówno wniosku tego, jak i obu jego przesłanek, wykrywa szereg poważnych wątpliwości, które w konsekwencji prowadzą do innego ujęcia postawionego zagadnienia.

2. Obowiązująca dawniej ustawa o karach, wymierzanych przez sędziów pokoju, rozróżniała zabór drzewa wyrąbanego i złożonego lub zabór ze składu i utożsamiała czyn ten z kradzieżą (art. 154), oraz zabór drzew, stojących na pniu lub powalonych burzą, a także leżaniny, tudzież samowolny wyrąb i czyny te przewidywała odrębnie w art. 155. Orzecznictwo b. rosyjskiego Senatu wielokrotnie rozważało kwestję odpowiedzialności gajowego za samowolny wyrąb pozostającego pod jego dozorem lasu i systematycznie wyrażało pogląd, iż wyrąb taki jest przestępstwem służbowem, przewidzianem w art. 354 Ustawy o karach głównych i poprawczych, nie licząc się z charakterem delictum sui generis, określonym w art. 155 ust. kar. sąd. pok. (por. wyrok b. Senatu № 288 z 1872 r.); pogląd ten nigdy ani w praktyce, ani w teorii kwestjonowany nie był i nie ulega najmniejszej wątpliwości, iż według communis opinio samowolne korzystanie przez gajowego z powierzonego mu lasu było przestępstwem służbowem, a w ma-

terjałach, dotyczących opracowania projektu nowego kodeksu karnego, który miał stać się kodeksem 1903 r., nic nie wskazuje na to, aby autorowie tego projektu w omawianej tu kwestji kierowali się innem zapatrywaniem.

3. Zastanawiając się nad konstrukcją przestępstw służbowych, którą należy wnieść do projektu, twórcy kodeksu 1903 r. doszli do przekonania, że niema żadnych podstaw do wyodrębniania specjalnej grupy przestępstw majątkowych, popełnionych przez urzędników, szczególnie, jeżeli chodzi o nadużycie zaufania, przywłaszczenie i roztrwonienie powierzonego mu z urzędu mienia. Nie służy za podstawę do wyodrębnienia i ta okoliczność, że przywłaszczenie takie, jako bardziej niebezpieczne przez wzgląd na osobę sprawcy, winny pociągać za sobą surowsze kary, aniżeli te same czyny, popełnione przez osoby prywatne. Jako na przykład wadliwego wyodrębnienia służbowych przestępstw majątkowych, twórcy projektu wskazują właśnie na to, iż w obowiązującym w ustawie o karach art. 354 (poprzednio przytoczonym) przeciwstawiono przywłaszczenie i roztrwonienie powierzonego majątku korzystaniu z niego i używaniu go przez urzędnika (co stanowiło formalną podstawę powyżej przytoczonych orzeczeń Senatu). To przeciwstawianie korzystania z powierzonego majątku i używania go wywiera wrażenie, zdaniem autorów projektu, jak gdyby takie korzystanie lub używanie przez prywatne osoby nie było karalne lub nie stanowiło przywłaszczenia bądź roztrwonienia. Komisja uznała zatem za wskazane nie tworzyć specjalnego służbowego przestępstwa majątkowego, lecz określić jedynie za przestępstwa te cięższe kary dla urzędników, co też zostało uczynione w art. 451 projektu (art. 578 kodeksu). Z przytoczonych wywodów Komisji, zawartych w „Objasnieliwej zapiskie“ (tom VIII str. 70—71), wynika, iż Komisja nie czyniła z punktu widzenia urzędnika żadnej różnicy co do karalności między korzystaniem a przywłaszczeniem powierzonego mienia, i że nie odstąpiła bynajmniej od tego poglądu, iż za korzystanie i przywłaszczenie powierzonego z urzędu mienia, dokonane przez urzędnika, kara powinna być surowsza, aniżeli w wypadku dokonania tego przestępstwa przez osobę prywatną. Pogląd ten znalazł swój wyraz w art. 578 k. k., stanowiącym kwalifikację nadużycia zaufania, przywłaszczenia i kradzieży ze względu na podmiot przestępstwa, t. j. w wypadku dokonania tych czynów przez urzędnika. W świetle powyżej wyłuszczonych zasad jedyną prawidłową wykładnią tego przepisu jest ta, że kwalifikacja w nim zawarta odnosi się do wszelkich kodeksowo przewidzianych nadużyć zaufania, przywłaszczeń i kradzieży, o ile dotyczą mienia powierzonego z urzędu lub mienia z urzędu, znajdującego się pod dozorem urzędnika i że żadne uprzywilejowanie tych stanów faktycznych przez wzgląd na sposób dokonania lub na przedmiot,

kwalifikacji tej usunąć nie może. W myśl wskazanej ciągłości ustawodawczej korzystanie i używanie, o ile one wogóle są karalne, mieszczą się w ramach kwalifikacji w art. 578 k. k. ujętej, a zatem samowolne korzystanie z lasu, w art. 624 k. k. dla osób prywatnych przewidziane, nie ulega wyłączeniu z pod sankcji art. 578 k. k., o ile zostało dokonane przez urzędnika z lasu powierzonego jego dozorowi.

4. Jeżeli więc z tego punktu widzenia teza o niestosowalności art. 578 k. k. do czynów z art. 624 k. k. jest błędną, to również nie jest bez zarzutu teza o *sui generis* charakterze wykroczenia z art. 624 k. k. Różnica między kradzieżą a samowolnem korzystaniem z cudzego lasu, jak je określa kodeks, tkwi wyłącznie w przedmiocie. Cel przywłaszczenia charakteryzujący kradzież, uwidoczniiony jest również w p. 2 cz. I art. 624, a w p. 1 tejże części nie został umieszczony jedynie ze względów praktycznych, aby nie czynić niekaralnymi wypadków wyrębu, dokonanych np. dla celu uszkodzenia cudzego mienia, lecz, jak świadczą o tem długie dyskusje w komisjach projektodawczych, stanowi normalną cechę przewidzianego czynu. Część 2 art. 624 przewiduje areszt zamiast kary pieniężnej, jeżeli czyn został dokonany nocą lub też z lasów ochronnych. Jak z motywów wynika, w części tej miała być również przewidziana wyższa kara w wypadku popełnienia czynu w lasach, strzeżonych przez służbę leśną, lecz kwalifikacja ta nie została przyjęta z tego powodu, iż trudno było wyobrazić sobie las, pozbawiony opieki i straży. Jeżeli w świadomości autorów projektu obecność służby czy też straży leśnej t. j. gajowych i nadleśniczych, stanowiła podstawę do kwalifikowania wykroczenia i zamiany kary pieniężnej na areszt, to nie do pomyślenia jest wykładnia, przypisująca tymże autorom pogląd, iż dokonanie tego czynu przez samych gajowych lub leśniczych mogłoby być karane w granicach art. 624. Niezależnie zaś od tego stwierdzić należy, że konstrukcja samowolnego korzystania z produktów cudzego mienia nieruchomego, ściśle przeprowadzona w całym rozdziale 36 kodeksu, w art. 624 w odniesieniu do lasu, przyjęła w rękach autorów kodeksu formę, w niczem nieróżniącą się od kradzieży, a jedynie uprzywilejowaną przez wzgląd na przedmiot przestępstwa. Właściwe miejsce odnośnych przepisów byłoby raczej w rozdziale 32-im kodeksu. W każdym razie ściśle ujęcie samowolnego korzystania z cudzego lasu, jako *delictum sui generis*, konsekwentnie w kodeksie przeprowadzonym nie zostało i nic nie stoi na przeszkodzie i z tego punktu widzenia, aby do czynu w art. 624 k. k. orzeczonego, o ile go popełniono w warunkach kwalifikujących z art. 578 k. k., t. j. przez urzędnika w stosunku do mienia powierzonego mu lub pozostającego pod jego dozorem, stosować właśnie art. 578 k. k.

5. Sąd Najwyższy w orzeczeniu 61/26 ubocznie ustosun-

kował się do omawianej tu kwestji, mając do rozważenia sprawę, w której samowolne wzięcie i sprzedaż przez gajowego drzewa z powierzonego jego opiece lasu zakwalifikowane zostało w art. 581 k. k. Sąd Najwyższy w orzeczeniu tem nie miał powodu do rozważenia tej kwalifikacji, lecz nie zakwestjonował jej, podkreślając tem samem, że nie uznał za konieczne stosowanie art. 624 k.k. Dla określenia kierunku orzecznictwa, przyjętego w tej materji przez Sad Najwyższy, przytoczyć również należy wyrok pełnego kompletu b. Izby Piątej w sprawie, dotyczącej stosunku przepisu § 370 p. 5 do przepisu § 350 k. k., z którego wynika, że uprzywilejowana kradzież środków spożywczych jest wyłączona, gdy czyn sprawcy stanowi przywłaszczenie z urzędu (wyrok z 25.II.1921 r. Nr. 97/20).

6. Skoro zatem art. 578 k. k. w świetle poglądów autorów kodeksu 1903 r. nie tylko nie stoi na przeszkodzie, lecz owszem, wymaga stosowania go do gajowego, popełniającego t. zw. defraudację leśną, skoro samowolne korzystanie z cudzego lasu ma w kodeksie raczej charakter uprzywilejowanej kradzieży, aniżeli delictum sui generis i skoro tylko przy takiej wykładni uniknąć można szeregu niepożądanych i z poczuciem sprawiedliwości oraz wymogami interesu publicznego sprzecznych konsekwencji, to uznać należy, że gajowy, popełniający wykroczenie w warunkach art. 624 k. k. winien odpowiadać z cz. II art. 578 k. k. Takie rozwiązanie sprawy leży również na linii zgodnej z unormowaniem jej w projekcie polskiego kodeksu karnego (art. 286 w trzecim czytaniu projektu).

K R O N I K A.

Zawieszenie adwokata w czynnościach za niepłacenie składek. Dnia 9 lipca b. r. Sąd Dyscyplinarny Naczelnej Rady Adwokackiej rozpoznawał sprawę dyscyplinarną adwokata X. o niepłacenie składek ze skargi jego na wyrok Sądu Dyscyplinarnego Rady Adwokackiej w Wilnie i postanowił: zaskarżony wyrok zmienić w ten sposób, że wymierzoną adwokatowi X. przez Sąd Dyscyplinarny Rady Adwokackiej karę zawieszenia w czynnościach zawodowych na przeciąg 1 roku zmniejszyć do zawieszenia w tych czynnościach na przeciąg jednego miesiąca.

Sąd Dyscyplinarny Naczelnej Rady Adwokackiej podzielił w zasadzie motywy wyroku Sądu Dyscyplinarnego Rady Adwokackiej w Wilnie. Z uwagi jednak, że adwokat X. tłumaczył się, iż niepłacenie przezeń składek wynikło nie ze złej woli ani z lekceważenia obowiązków adwokackich, a z ciężkiego stanu materialnego w związku z kryzysem obecnym, Sąd Dyscyplinarny Naczelnej Rady Adwokackiej, uważając, że obo-

wiązek płacenia składek jest pierwszym obowiązkiem adwokata w stosunku do korporacji, uznał jednak za możliwe wobec tego, że adwokat X. dotąd na karę zawieszenia skazany nie był, wyznaczyć karę zawieszenia na termin najkrótszy, mianowicie, na okres jednego miesiąca.

WOKANDA

spraw, wyznaczonych na posiedzenie jawne Izby Pierwszej Sądu Najwyższego

Na dzień 14 września 1932 r. o g. 10 rano.

Nr. spr

S P R A W Y:

1. 2863/31. Skarbu Państwa przeciwko Sp. Akc. „S. Sanger“ o 11.134 zł. 72 gr. Referent: Sędzia Werwiński.
2. 694/32. Władysława Bronirskiego p-ko Wiktrowi Florkowskiemu o 143.545 zł. z 0/0. Referent: Sędzia Rakowiecki.
3. 26/32. Józefa Grabowskiego przeciwko Konradowi-Janowi Prószyńskiemu o 17.280 zł. z 0/0. Referent: Sędzia Łukaszewicz.
4. 2823/31. Skarbu Państwa p-ko Ignacemu i Marjannie małż. Pelc o 5.000 zł. Referent: Sędzia Werwiński.
5. 1211/32. Zofji Piszczatowskiej z Janem Marjanem Wędrychowskim o 400 zł. i eksmisję. Referent: Sędzia Rakowiecki.
6. 2638/31. Marji Lech i inn. ze Skarbem Państwa o 50.000 zł. Referent: Sędzia Łukaszewicz.
7. 251/32. Piotra Krzystka z Józefem Pantakiem o 806 zł. Referent: Sędzia Werwiński.
8. 5/32. Juljanny Ziemickiej z Elżbietą Turnowską o przywrócenie prawa posiadania. Referent: Sędzia Rakowiecki.
9. 2539/31. Leontyny Szczukowej i inn. przeciwko Marjanowi Bławdziewiczowi i inn. o prawo własności. Referent: Sędzia Łukaszewicz.
10. 2720/31. Bolesława Sarosiaka z Janem i Zofją Buchowieckimi o 700 zł. Referent: Sędzia Werwiński.
11. 2506/31. Konstantego Karpacza i inn. z Bazylem Karpaczem o dopuszczenie do wspólnego posiadania ziemi. Referent: Sędzia Rakowiecki.
12. 2722/31. Józefa i Adolfa Gierbedziów p-ko Aleksandrowi Gierbedziowi o ziemię. Referent: Sędzia Łukaszewicz.
13. 2373/31. Heleny Zwiegińcow p-ko Noszkowi Krajterkraftowi i inn. o 6.216 zł. Referent: Sędzia Werwiński.
14. 2567/31. Adama Matwiejczuka vel Nikolajczuka p-ko Demjanowi Matwiejczukowi i inn. o prawo własności do ziemi. Referent: Sędzia Rakowiecki.
15. 2650/31. Bazylego Czudaka i inn. z Zacharjuszem Czudakiem o ziemię. Referent: Sędzia Łukaszewicz.
16. 2575/31. Soni Lipińskiej i inn. z Sorą Gutman i inn. o własność nieruchomości. Referent: Sędzia Werwiński.

Na dzień 27 września 1932 r. o godz. 10 rano.

S P R A W Y:

1. 1074/32. Ewy Róg o dział majątku spadkowego po Wojciechu Rogu. Referent: Sędzia Baliński.

2. 3016/32. Schronienia St. Antoniego dla Paralityków z Józefą Słomińską o 23.473 zł. Referent: Sędzia Święcicki.
3. 1226/32. Jana Borówko p-ko Skarbowi Państwa o 2.501 zł. Referent: Sędzia Rakowiecki.
4. 986/32. Heleny Gujdo i inn. z Józefem Bertinem-Deux o prawo własności. Referent: Sędzia Baliński.
5. 77/32. Izidora Szmorkowicza z Maksymiljanem Ekertem o 51.900 zł. Referent: Sędzia W. Święcicki.
6. 1215/32. Wydz. Pow. Sejmiku Grójeckiego z Józefem Dębowskim o 2.400 zł. tytułem odszkodowania. Referent: Sędzia K. Rakowiecki.
7. 985/32. Bronisława Kiewry i inn. p-ko Hipolitowi Iwuciowi p przywrócenie zakłóconego posiadania. Referent: Sędzia I. Baliński.
8. 717/32. Judki-Lewka i Henocha Werdigerów ze Stanisławą Solman o przechowanie i zasądzenie sumy hip. Referent: Sędzia W. Święcicki.
9. 448/32. Edwarda Mycielskiego-Trojanowskiego p-ko Magistratowi Aleksandrowa-Kujawskiego o tytuł własności. Referent: Sędzia K. Rakowiecki.
10. 971/32. Nicefora Prągowskiego z Amelią Podosowską o 400 zł. Referent: Sędzia I. Baliński.
11. 91/32. Barbary Krzyżanowskiej z Józefem Pirogiem ze skargi na czynności komornika. Referent: Sędzia W. Święcicki.
12. 2570/31. Władysława Wojdyły i inn. p-ko Jakóbowi Arinowi i inn. o prawo własności i eksmisję. Referent: Sędzia K. Rakowiecki.
13. 16/32. Jana Winiarskiego p-ko Joskowi Zajfmanowi i inn. o wyłączenie. Referent: Sędzia I. Baliński.
14. 2827/31. Aleksandra Konikowa p-ko Emilji Woźniakowej i inn. o eksmisję. Referent: Sędzia W. Święcicki.
15. 17/32. Tow. Starachow. Zakładów Górniczych z Franciszkiem Rybickim o 910 zł. 80 gr. Referent: Sędzia K. Rakowiecki.

Na dzień 28 września 1932 r. o godz. 10 rano.

S P R A W Y :

1. 2651/31. Jakóba Jakimiuka z Julianem Jakimlukiem o majątek spadkowy. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
2. 648/32. Józefa Jurkiewicza z Antoniną Dalincową i inn. o spadek. Referent: Sędzia S. Suryn.
3. 2605/31. Izaaka Morgowickiego opiek. nad mien. zm. Pochitonowa ze Skarbem Państwa o unieważnienie testamentu i eksmisję. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
4. 2731/31. Skarbu Państwa p-ko Stanisławowi Dobrzyńskiemu o 35 zł. 60 gr. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
5. 2732/31. Skarbu Państwa p-ko Antoniemu Dobrzyńskiemu o 294 zł 40 gr. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
6. 2733/31. Skarbu Państwa p-ko Aleksandrowi Wiśniewskiemu o 377 zł. 20 gr. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
7. 2791/31. Skarbu Państwa p-ko Michałowi Bojarowi o 92 zł. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
8. 2792/31. Skarbu Państwa p-ko Wacławowi Sitkiewiczowi o 92 zł. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
9. 2793/31. Skarbu Państwa p-ko Antoniemu Szumarskiemu o 184 zł. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
10. 2794/31. Skarbu Państwa p-ko Kazimierzowi Szumarskiemu o 386 zł. 40 gr. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
11. 2839/31. Jewtucha Naumczuka z Akuliną Jefimczuk o wyłączenie z posiadania ziemi spadkowej. Referent: Sędzia S. Suryn.
12. 2642/31. Olgi Kućkowej i inn. z Heleną Danilewiczówną i inn. o prawo własności do spadku. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.

13. 2602/31. Konstancji Hryncewiczowej p-ko Michałowi Hryncewiczowi o alimenty. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
14. 2762/31. Franciszki Siemaszko p-ko Wincentemu Krutulowi o 1.000 zł. Referent: Sędzia S. Suryń.
15. 2807/31. Stefana Prokopczyka z Natalią Złocką o przyznanie prawa do spadku. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
16. 2551/31. Heleny Łopacińskiej, opiek. nad mien. zm. Pauliny Łopacińskiej ze Stanisławą Rynkiewiczową i inn. o ziemię. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
17. 2859/31. Dymitra Romaniuka i inn. z Szymonem Bryczem o ziemię. Referent: Sędzia S. Suryń.
18. 2808/31. Wincentego Joško z Władysławem Ścisłowskim o 350 zł. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
19. 2924/31. Piotra Bondarczuka z Afanasją Szewczukową o ziemię. Referent: Sędzia S. Suryń.

OBWIESZCZENIA.

Pisarz Hipoteczny przy Sądzie Okręgowym w Wilnie obwieszcza, że niżejwyszczególnione nieruchomości wywołane zostały do pierwiastkowego zaprowadzenia hipoteki:

Na dzień 15 grudnia 1932 roku.

1. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ulicy Krzywej Nr. 51/53, Towarowej Nr. 24/26,—Chlebowej Nr. 5, powierzchni 1512,80 mtr. kw. nabyta przez Juliana Białozora od Rządowej Komisji Likwidacyjnej Nr. Hip. 15191.
2. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ulicy Dyneburskiej i Przejeździe bez nazwy pod Nr. 8, powierzchni 297,87 mtr. w. należąca do Szymona Kejdana, Jakóba Kejdana, Gieni Kejdan, Lejby Kejdana i Zeldy Kejdanowej. Nr. Hip. 15208.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa do tych nieruchomości w Kancelarii Wydziału Hipotecznego, Gmach Sądów, przy ul. Mickiewicza 36 pod skutkami prekluzji, przewidzianymi w art. 153 ust. hip. z roku 1919.

Pisarz Hipoteczny
przy Sądzie Okręgowym w Wilnie

(—) *L. Sumorok.*

Pisarz Hipoteczny przy Sądzie Okręgowym w Wilnie obwieszcza, że niżejwyszczególnione nieruchomości wywołane zostały do pierwiastkowego zaprowadzenia hipoteki:

Na dzień 15 grudnia 1932 roku.

1. Osada nadziałowa we wsi Ogrodniki w gm. Hruzdowskiej pow. Postawskim, powierzchni około 13,5 dzies., nabyta od Jana Buraka przez Paulinę Żuk. Nr. Hip. 5192/B.
2. Działka nadziałowa we wsi Nowosiółki w gm. Zośniańskiej pow. Postawskim, powierzchni 3,05 dzies. nabyta przez Hilarego Malewicza od Macieja Malewicza. Nr. Hip. 5191/B.

3. Osada nadziałowa we wsi Nahawki w gm. Hrudzowskiej, pow. Postawskim, powierzchni 10,58 dzies. należąca do Marji, Mikołaja, Bazylego i Hilarego Taczyckich. Nr. Hip. 5189/B.
4. Kolonja Jerzewo w gm. Postawskiej pow. Postawskim, powierzchni 16 ha 4348 mtr. kw. nabyta przez Anielę Wołodźko od Stanisławy Wołodźko. Nr. Hip. 5187/B.
5. Kolonja Horodniki Nr. 21 i 27 w gm. Hoduciskiej pow. Święciańskim powierzchni ogólnej 8 ha 4575 mtr. kw. należąca do Elżbiety Wilejtowej w 1/7, Romualda Wilejto 2/7 częściach, Bronisławy Kliszewiczowej w 2/7 i Andrzeja Siemienasa w 2/7 częściach wspólnie. Nr. Hip. 5186/B.
6. Nieruchomość w m. Oszmianie przy zbiegu ulic Kościelnej i Boruńskiej Nr. 1, powierzchni 30,10 × 33,85 mtr. nabyta w drodze licytacji przez Józefa Kowszynisa od Mejera, Możesa, Izaka i Nadziei Abelowiczów oraz Racheli Ryndzińskiej. Nr. Hip. 5412/B.
7. Osada włościańska nadziałowa we wsi Działhile, w gm. Żośniańskiej pow. Postawskim, powierzchni 9,84 dzies. nabyta przez Hilarego Rusakowicza od Wincentego Szkaduna. Nr. Hip. 5413/B.
8. Folwark Paszkowszczyzna w gm. Rakowickiej pow. Mołodeckim, powierzchni 43,7 dzies. nabyty z licytacji przez Józefa Rymaszewskiego i Jadwigę Żochowską. Nr. Hip. 5417/B.
9. Działka nadziałowa w zaścianku Rudawka w gm. Żukojnie pow. Święciańskim, powierzchni około 2 dzies. stanowiąca enklawę pomiędzy gruntami Państwowego Banku Rolnego należąca do Jana Wojciechowicza wspólnie z Franciszkiem i Jerzym Wojciechowiczami. Nr. Hip. 5446/B.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa do tych nieruchomości w Kancelarii Wydziału Hipotecznego w Wilnie, Gmach Sądów, ul. Mickiewicza Nr. 36, pod skutkami prekluzji, przewidzianymi w art. 153 Ust. Hip. z roku 1919.

Wilno, dn. 22 sierpnia 1932 r.

p. o. Pisarza Hipotecznego

(—) *Wł. Chodecki.*

Wydział Hipoteczny Wydziału Zamiejscowego w Lidzie Sądu Okręgowego w Wilnie obwieszcza, że niżejwyszczególnione nieruchomości wywołane zostały do pierwsiastkowego zaprowadzenia hipoteki:

Na dzień 14 grudnia 1932 roku.

1. Kolonja Jekaterynodar Nr. 35. 39 w gm. Iwienieckiej, pow. Wołyńskim, składająca się z dwóch parcel: 1) Nr. 35 powierzchni 28 ha 4936 mtr. kw. i 2) Nr. 36 powierzchni 28 ha 4766 mtr. kw., nabyta przez Stanisława i Felicję Janikowskich od Antoniego Kołłątaja. Nr. Hip. 2634.
2. Osada włościańska nadziałowa we wsi Maciuki, gm. Trabskiej, powiecie Wołyńskim położona, powierzchni 8 dzies., nabyta przez Sylwestra i Wiktora Stańczyków od Piotra Stańczyka. Nr. Hip. 2640.
3. Kolonja przy wsi Jachimowszczyzna w gm. Trabskiej, pow. Wołyńskim położona, pow. 1⁵⁹ sąż. kw., nabyta przez Bronisława Rachowieckiego od Franciszki Żelazowskiej Nr. Hip. 2638.
4. Osada włościańska nadziałowa w miasteczku Bleniakonie, pow. Lidzkim, przy ul. Maryli pod Nr. 2, powierzchni 1297 mtr. kw., nabyta od Mikołaja Sokołowskiego przez Marcina i Katarzynę Wysockich Nr. Hip. 2641.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa do tych nieruchomości w Kancelarii Wydziału Hipotecznego w Lidzie, ul. Suwalska Nr. 74, pod skutkami prekluzji, przewidzianymi w art. 153 ust. hip. z roku 1919.

w/z Pisarz Hipoteczny
przy Wydziale Hipotecznym Wydziału Zamiejscowego
w Lidzie Sądu Okręgowego w Wilnie.

(—) B. Czyżewski.

Wydział Hipoteczny Sądu Okręgowego w Pińsku obwieszcza, że niżejwymienione nieruchomości wywołane zostały do pierwsiastkowej regulacji hipoteki:

Na dzień 9 grudnia 1932 roku.

- 1.7950 Działka ziemi sadybnej we wsi Bielinek, w gm. Braszewicze, pow. Drohickim, o powierzchni około 1775,31 mtr. kw., nabyta przez Hilarego Tarasiuka od Kasjana Tarasiuka.
- 2.7960 Nieruchomość w Pińsku, przy ul. Szpitalnej Nr. 18, o powierzchni 1788 mtr. kw., należąca do Stefana Sienkiewicza z mocy przedawnienia.
- 3.7961 Część działki ziemi rust. w urocz. „Szyrokie” przy wsi Kozłakowicze w gm. Żabczyce, pow. Pińskim, powierzchni około 445 mtr. kw., nabyta przez Stanisława Lepę od Natalji Niewarowej, Stefanji Niewarowej i Katarzyny Lebedziowej.
- 4.7962 Nieruchomość wiecz.-czynsz w Pińsku przy ulicy Brzeskiej pod Nr. 109, o powierzchni 1205 mtr. kw., należąca do Szałoma Szuba.
- 5.7963 Nieruchomość w Pińsku przy ulicy Kafelnej, Nr. 16, o powierzchni 1395,63 mtr. kw., nabyta przez Lubow-Dawidową od Bazylego Skrundy.
- 6.7964 Dwadzieścia sześć działek ziemi nadziałowej w uroczyskach „Chełubianka” „Sznur” i innych przy wsi Biała, gm. Beździeż, pow. Drohickim, o ogólnej powierzchni 3 ha 44 mtr. kw. z prawem korzystania ze wspólnych pastwisk wsi Biała, nabyte przez Maksyma Krysztapowicza od Polikarpa Krysztapowicza.
- 7.7965 Nieruchomość w Pińsku przy ulicy Rzemieślniczej Nr. Nr. 3 i 5, o ogólnej powierzchni 1033 mtr. kw., nabyte przez Pawła Znańskiego od Józefa Znańskiego i od Wigdora-Mowszy Bromberga spadkobiercy po Chaimie Brombergu.
- 8.7966 Nieruchomość w Pińsku przy ul. Leszczyńskiej Nr. 31, o powierzchni 615 mtr. kw., nabyta przez Pejsacha i Sorę Wasermanów od Chawy Holcman i Szyfry Holcman—spadkobiercy po Oszerze Holcmanie.
- 9.7967 Nieruchomość w Łunińcu przy zb. ul. Niepodległości, dawniej Cerkiewnej i Szkolnej Nr. 1, o powierzchni 635, 46 mtr. kw., nabyta przez Dawida Brodnickiego z posiadania Natalji Sanginowej.
- 10.7973 Obszar scalonych gruntów wsi Stara Strzelna, w gm. Janów, pow. Drohickim, o ogólnej powierzchni 426 ha 8136 mtr. kw.
- 11.7974 Obszar scalonych gruntów wsi Smierdziacze, w gm. Motol, pow. Drohickim o ogólnej powierzchni 739 ha 3496 mtr. kw.
- 12.7975 Obszar scalonych gruntów wsi Łosińce, w gm. Braszewicze, pow. Drohickim, o ogólnej powierzchni 489 ha 2457 mtr. kw.
- 13.7977 Osiem działek ziemi nadziałowej w urocz.: „Osowaczy”, „Łozki”, i innych we wsi i przy wsi Krywczyce, w gm. Pińkowicze, pow. Pińskim, o ogólnej powierzchni około 5 ha 8267 mtr. kw., wraz z prawem korzystania z ogólnego pastwiska gromadzkiego wsi

- Krawczyce, nabyte przez Adama i Józefa Linkiewiczów od Mikołaja Szlachoty.
- 14.7978 Nieruchomość w Pińsku na III Bielawszczyźnie, przy ul. Bulwarnej Nr. 12 o powierzchni 3498 mtr. kw., należące do Teodozego vel Teodosia Wierenicza.
- 15.7932 Nieruchomość w Pińsku przy ul. Bernardyńskiej Nr. 36, o powierzchni 1290 mtr. kw., należąca do Aleksandry Lisickiej — wskutek przedawnienia.
- 16.7984 Nieruchomość wiecz.-czynsz. w Pińsku przy ul. Pereca Nr. 61 dawniej 51 i 53 przy ul. Poprzeczno-Siewierskiej, o powierzchni 409 mtr. kw., nabyta przez Awraama Melcera i Mowszę Lubi zowskiego od Nisela Ruchockiego.
- 17.7985 Część obrębu Józefińskiego, z dóbr Ordynacji Dawidgródcekiej w gm. Berezów, pow. Stolińskim, o powierzchni 786 ha 6135 mtr. kw., nabyta przez firmę „Radcar” Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w Mańkowiczach od Karola Radziwiłła.
- 18.7986 Nieruchomość wiecz.-czynsz. w Pińsku przy ul. Honczarskiej Nr. 13 dawniej 75, o powierzchni 847 mtr. kw., należąca do Ejdlu Kagan z mocy przedawnienia ziemskiego.
- 19.7987 Uroczyska: Kraszów — Gród i Choszczuwachia, z maj. Glinki, gm. Stolin. pow. Stolińskim, o ogólnej powierzchni około 185 ha 7250 mtr. kw., należące do Walerjana i Olgi Tomaszewskich.
- 20.7989 Chutor Dołżyca, w gm. Chorsk, pow. Stolińskim, o ogólnej powierzchni 22 ha 9216 mtr. kw., należący do Antoniego Szpakowskiego z mocy przedawnienia ziemskiego.
- 21.7993 Parcela gruntowa Nr. 48 z folw. Aleksandrowo, w gm. Wiczówka pow. Pińskim, o powierzchni około 11 ha 100 mtr. kw. przejęta na własność Wileńskiego Banku Ziemskiego z posiadania Karola Szulca.
- 22.7994 Nieruchomość wiecz.-czynsz. w Pińsku przy ul. Portowej Nr. 58, o powierzchni około 3127,28 mtr. kw., odziedziczoną w spadku przez Stefanję Zołotoj i Janinę-Irenę Matruniczównę po zmarłych Helenie Osuchowskiej i Piotrze Matruniczu.

W oznaczonym terminie osoby interesowane, winny zgłosić swoje prawa pod skutkami prekluzji

Pińsk, dnia 19 lipca 1932 roku.

Pisarz Hipoteczny

(—) S. Kwiatkowski.

Wydział Hipoteczny w Brześciu nad Bugiem Sądu Okręgowego w Pińsku obwieszcza, że niżejwymienione nieruchomości wywołane zostały do pierwiastkowej regulacji hipoteki:

Na dzień 3 lutego 1933 roku.

- 1.5567. Nieruchomość w Brześciu nad Bugiem, przy zbiegu ulic Kobryńskiej i Szpitalnej pod Nr. 189/1127, powierzchni 1101,5 mtr. kw., należąca z mocy przedawnienia do Jerzego Sawickiego
- 2.5568. Parcela łąkowa Nr. 15 z maj. Gwoźnica gm. Miedniańskiej pow. Brzeskiego, powierzchni 2 ha 971 mtr. kw., nabyta przez Demjana Burko, syna Andrzeja, od Julii Szatyrnickiej.
- 3.5571. Nieruchomość w mieście Kobryniu na Rynku w Korpusie Hal Jagiellońskich pod Nr. 24, powierzchni 27 mtr. kw., nabyta przez Elę Wołkowyskiego z posiadania Sroła Kubina Pinczuka.

- 4.5572. Nieruchomość w mieście Brześciu nad Bugiem, przy ulicy Gródek pod Nr. 43, powierzchni 1406,95 mtr. kw., nabyta przez Piotra Kobylńskiego z posiadania Juliana Olchowskiego. 1
- 5.5575. Nieruchomość w mieście Brześciu nad Bugiem, przy ul. Kobryńskie pod Nr. 136, powierzchni 1956 mtr. kw. należąca z mocy przedawnienia do Stefana Czeretowicza.
- 6.5579. Nieruchomość w mieście Kobryniu przy ulicy Brzeskiej pod Nr. 65, powierzchni 835 mtr. kw., nabyta przez Szamę Blumenkranca z posiadania Abrama Fiszmiana.
- 7.5586. Działka gruntu w uroczysku „Poddubje” część uroczyska „Turosa” w gm. Podolesie, pow. Kobryńskim, powierzchni 27 ha 2214 mtr. kw., nabyta przez Grzegorza Krawczyka od Michaliny Włostowskiej i Marji Górskiej.
- 8.5587 Działka łąki w uroczysku „Guzewata” z maj. Barszcze - Reczyca w gm. Podolesie, pow. Kobryńskim, powierzchni 2 ha 1850 mtr. kw., nabyta przez Grzegorza Oniszczyka od Jana Lewczuka.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny się zgłosić pod skutkami prekluzji.

Brześć n/B. dn. 17. VIII. 1932 r.

Pisarz Hipoteczny

(—) Leopold Dmowski.

TREŚĆ: Zbigniew Jasiński — *Nowelizacja ustawy o sądach doraźnych*. Str. 245. Jakób Perelsztejn — *Kara śmierci w obowiązującym ustawodawstwie*. Str. 247. *Orzecznictwo cywilne*. Str. 253. *Orzecznictwo karne*. Str. 258. *Kronika*. Str. 261. *Wokanda*. Str. 262. *Obwieszczenia*. Str. 264.

KOMITET REDAKCYJNY:

Dr. Franciszek Bossowski, Profesor U.S.B. *Aleksander Jodziejcz*, Sędzia Sądu Apelacyjnego. *Olgiert Kryczyński*, Wice-prokurator Sądu Apelacyjnego. *Kazimierz Petruszewicz*, Adwokat. *Bronisław Olechnowicz*, Adwokat. *Dr. Halina Zasztowt-Sukiennicka*, Adwokat

OD ADMINISTRACJI.

PP. Prenumeratorów półrocznych i kwartalnych prosimy o uregulowanie prenumeraty za 2-gie półrocznie względnie 3-ci kwartał b.r. Blankiet nadawczy P.K.O. załączony został do poprzedniego numeru pisma.

Wydawca — STANISŁAW BĄGIŃSKI

Redaktor Odpowiedzialny — BRONISŁAW OLECHNOWICZ.

Drukarnia „ZORZA” Wilno, Wileńska 15.